

ADRŠPAŠSKÝ ZPRAVODAJ

INFORMACE A ZPRÁVY Z OBCE ČÍSLO 50 / ÚNOR 2023

Slovo nově zvoleného starosty

Vážení spoluobčané, milí sousedé, dovoluji vám všem poděkovat za to, že jste přišli k volbám a dali nám důvěru. Vážíme si toho a uděláme vše pro to, abychom vás nezlomali.

Naše vítězné sdružení Máme rádi Adršpach se spojilo do koalice se zastupiteli zvolenými za Adršpach – zodpovědný plán, tedy Lukášem Krecbachem a Pavlínou Nešporovou, nicméně po třech měsících fungování úřadu s radostí zjišťuji, že při projednávání agendy a řešení problémů obce panuje mezi zastupiteli víceméně shoda.

Byly ustaveny všechny výbory i komise, úřad pracuje, jak má. Nadále provádíme kontrolu stavu, v jakém se nachází obecní agenda. Pořád ještě se snažíme dohledat důležité dokumenty, prověřujeme stav rozpracovanosti projektů a přitom se snažíme nezapomenout, jaké jsou naše vize a plány. Realizace investičních záměrů a získání dotačních titu-

lů je vázaná na stupeň připravenosti projektů, a ten není v takovém stavu, jaký bychom si přáli. Nepřipravenost projektů sice komplikuje čerpání dotací, ale na druhou stranu nemáme svázané ruce a můžeme se věnovat tomu, co chcete vy. Vy jste dali hlas nám a našemu programu, takže tento stav bereme jako výzvu. Věříme, že se nám podaří rozplést všechny zatím zamotané problémy a pak se plně soustředit na budoucnost. Ale to bez důkladné revize minulosti nepůjde. V této chvíli je ale podstatná jiná věc: žít společně a vzájemně si naslouchat.

Milí sousedé, přeji vám klidný a šťastný rok 2023.

Jakub Vajda, starosta

O novém Zpravodaji

Vážení sousedé, dostáváte do rukou nové číslo Adršpašského zpravodaje. Je jiné než všechna předchozí, a to nejen grafikou. Rádi bychom, abyste touto cestou nedostávali jen strohé výpisy z usnesení nebo telegrafické zprávy o dění v obci, které si můžete přečíst na obecních webových stránkách nebo vývěsce, ale abyste se dozvěděli i zajímavosti z historie naší vesnice, ze života spoluobčanů nebo se jen pobavili nad křížovkou. Zpravodaj jsme rozšířili o nové rubriky, přidali rozhovory a také stránku věnovanou dětem.

Od příštího měsíce přinese každé číslo Zpravodaje jedno hlavní téma, jako např. kanalizaci, turismus, bytovou výstavbu..., které zevrubně představí danou problematiku. Naší snahou je podporovat co největší informovanost obyvatel a zapojit je aktivně do dění ve vsi. Obec musí být vstřícná a otevřená. Současně chceme dát prostor i vašim námětům a problémům, které vybíráme z diskuzí na veřejném zasedání zastupitelstva, ale také z obyčejných rozhovorů, které s námi vedete na ulici.

Budeme rádi, když nám dáte vědět, zda se vám nové zpracování Zpravodaje líbí, ale také co v něm postrádáte. Adršpašský zpravodaj má být zpravodajem sousedským, nebudeme se vyhýbat tématům problémovým, protože naší snahou je, aby se věci hýbaly. Své výhrady, rady i názory adresujte rovnou mě: mistostarosta@obecadrspach.cz.

Tomáš Dimter, místostarosta

Přípravy na vánoční besídku v kostele

Zkouška na divadelní představení Hvězda
(více na str. 16)

www.obecadrspach.cz

ZASTUPITELSTVO OBCE, VÝBORY A KOMISE

Do zastupitelstva byli zvoleni následující kandidáti

Jakub Vajda (starosta), Mgr. Tomáš Dimter (místostarosta), Jaroslav Tuček, Mgr. Andrea Nováčková (**Máme rádi Adršpach**)

Lukáš Krecbach, Pavlína Nešporová (**Adršpach – zodpovědný plán**)
ing. Petr Krupička, MBA, Zdeněk Zatloukal (**Náš Adršpach**)

Jan Šprinc (**Adršpach – naše obec**)

Výbory a komise fungují v následujícím složení

Kontrolní výbor

Lukáš Krecbach (předseda), Monika Mikulecká, Jakub Krecbach

Finanční výbor

Jaroslav Tuček (předseda), Josef Tuček, Lenka Šretrová

Bytová komise

Jan Šprinc (předseda), Věra Habrmanová, Lenka Šádková

Kulturní komise

Tomáš Dimter (předseda), Zdeněk Zatloukal, Pavla Brandová

Jednatelka Technických služeb

Pavlína Nešporová

Zasedání zastupitelstva

Nejbližší termíny zasedání zastupitelstva: 2. 3. 2023 a 30. 03. 2023. Vždy od 17.00 v zasedacím sále obecního úřadu, Horní Adršpach 128.

Rozpočet na rok 2023

Zastupitelstvo obce schválilo rozpočet v následujících parametrech:

Příjmy: 68 764 023,29 Kč

Výdaje: 70 134 023,29 Kč

Položkový rozpočet příjmů a výdajů je k dispozici na webových stránkách obce.

Z obecního zastupitelstva

Z usnesení obecního zastupitelstva vybíráme body, které vyžadují komentář.

Usnesení č. 8/2/2022

Zastupitelstvo schvaluje povolení připojení k obecní kanalizaci a vodovodu pana RŠ, Opava, na pozemku p.č. 245/6 v k. ú. Dolní Adršpach.

Vysvětlení: Přestože je kapacita čističky odpadních vod v Dolním Adršpachu výrazně překročena a není možné bez rizika připojovat další žadatele, vyšli jsme vstříc žádosti, kterou předchází zastupitelstvo opakovaně zamítalo, přestože žádost byla poprvé podána ještě před rozhodnutím o nepřipojování dalších uživatelů.

Usnesení č. 9/2/2022

Zastupitelstvo schvaluje žádosti i vydání souhlasu s napojením na obecní vodovod. Celkem 5 žadatelů. Jedná se o objekty v Dolním Adršpachu za čp. 88.

Vysvětlení: Napojení na obecní vodovod v tzv. „Šprincáku“ mohlo být řešeno společně s rekonstrukcí zovozky před mnoha lety. Nestalo se. Nové zastupitelstvo se shodlo, že je v našem zájmu, aby byl na vodovodní řád připojen maximální počet obyvatel a aby nebyli odkázáni na vodu ze studní.

Usnesení č. 13/2/2022

Zastupitelstvo ustanovené od 19. 10. 2022 schvaluje v pokračování zamítavého stanoviska ohledně prodeje obecních pozemků do odvolání. Viz usnesení č. 19/32/2021.

Vysvětlení: Nově zvolené zastupitelstvo se shodlo, že do doby vypracování strategie rozvoje nebude prodávat pozemky ve vlastnictví obce. Neznamená to ale, že by rezignovalo na stavební rozvoj. Obec se musí rozvíjet a naši snahou je udržet v obci co nejvíce mladých rodin, a proto je stavební rozvoj jednou z priorit tohoto zastupitelstva.

Občané se ptají

Co bude s bytovým domem „Špalek“?

Na parcele původně plánovaného bytového domu hodláme stavební projekt realizovat, ovšem s architektonickým řešením, které bude respektovat okolí, potřeby obce a demografický vývoj.

Proč se nemohou nahrávat schůze a přenášet online?

Měli jsme to v programu, ale na základě doporučení právního zástupce jsme od toho ustoupili, protože jsme naráželi na zásady ochrany osobních údajů.

Jak se budou přidělovat obecní byty?

Zastupitelstvo obce pověřilo bytovou komisí vypracováním podkladů pro přidělování bytů. Komise návrh předložila, po projednání, resp. schválení zastupitelstvem se s ním seznámí občané, aby znali jasná kritéria a dokázali si představit, jakou šanci mají na přidělení bytu. Naši snahou je minimalizovat subjektivní rozhodování a nastavit jasná kritéria.

Jak se bude řešit černé parkování za garážemi v Horním Adršpachu?

Jsme si vědomi tohoto problému a řešíme ho. Konzultujeme s úřady umístění zákazové značky.

Nejsme spokojeni s frekvencí vyvážení komunálního odpadu. Proč je taková?

Z průzkumu společnosti Marius Pedersen vyplynulo, že v naší obci je stávající periodicitu vyvážení odpadu dostatečná, resp. optimální. Pokud bychom ovšem zaregistrovali větší počet podnětů, rozhodně to budeme řešit.

Svoz komunálního odpadu

Leden: 2. 1., **9. 1.**, 16. 1., **23. 1.**, 30. 1.

Únor: **6. 2.**, 13. 2., **20. 2.**, 27. 2.

Březen: **6. 2.**, 13. 3., **20. 2.**, 27. 3.

Duben: **3. 2.**, 10. 4., **17. 4.**, 24. 4.

Květen: **1. 5.**, 8. 5., 22. 5., **29. 5.**

Červen: 5. 6., **12. 6.**, 19. 6., **26. 6.**

Červenec: 3. 7., **10. 7.**, 10. 7., 17. 7., 24. 7.,
24. 7., 31. 7.

Srpen: 7. 8., **7. 8.**, 14. 8., 21. 8., **21. 8.**,
28. 8.

Září: **4. 9.**, 11. 9., **18. 9.**, 25. 9.

Říjen: **2. 10.**, 9. 10., **16. 10.**, 23. 10.,
30. 10.

Listopad: 6. 11., **13. 11.**, 20. 11., **27. 11.**

Prosinec: 4. 12., **11. 12.**, 18. 12., **25. 12.**

Červeně je označen datum svozu plastů!

Vítání občánků

Starosta s místostarostou přivítali na zámku Johanku a Malvínu Netíkovy a Elišku Balcarovou, které se narodily v loňském roce v Adršpachu.

K ceremonii zazpívaly děti z místní školky pod vedením paní ředitelky Karolíny Gottsteinové. Doufáme, že se holčičkám i jejich rodičům povede dobře.

Vánoční benefiční koncert

Vánoční i jiné koncerty jsme v Adršpachu už párkrát zažili, ale benefiční proběhl 25. prosince 2022 snad úplně poprvé. Trio Musica Braunensis (trubka, varhany, zpěv) letos přivezlo do kostela Povýšení sv. Kříže cyklus vánočních skladeb, písní a koled.

Padesátiminutový koncert na dobrovolném vstupném vynesl téměř 21 000 Kč, přičemž řada obyvatel, kteří se nemohli koncertu zúčastnit, přispěla do sbírky i později. Benefice se konala ve prospěch Julka Čonky, který je po zápalu mozkových blan odkázán už více než 40 let na pomoc druhých, především maminky a sestry. Děkujeme 115 návštěvníkům i všem, komu nebyl a není lhostejný osud sousedů. Obec se slovy místostarosty Tomáše Dimtera zavázala, že to nebyl koncert poslední a že bude podporovat všechny sousedské aktivity, které usnadní život těm, komu nebyl osud nakloněn.

td

Poznámka tříkrálová: Zastupitelé obce se usnesli, že vybranou částku navýší o 15 000 Kč, takže jsme Zdence Čonkové předali 36 000 Kč.

Poděkování

Milí sousedé, vážení zastupitelé. Když mi Tomáš Dimter zavolal a zeptal se, jestli by mi nevadilo, kdyby obec uspořádala vánoční koncert a výtěžek ze vstupného věnovala naší rodině, tedy Julkovi, zarazilo mě to. Takové gesto dobré vůle jsem od obce nečekala. Když jsem pak viděla, kolik lidí přišlo do kostela a kolik peněz jste nám věnovali, moc mě to dojalo. Jménem naší rodiny děkuji vám všem, stejně jako zastupitelům obce Adršpach za velkorysou podporu. Výtěžek použijeme na synovu rehabilitaci.

Zdenka Čonková

(foto Vendula Miewaldová)

Rozsvěcení vánočního stromku

Na první adventní neděli byl rozsvícen vánoční strom v parku před obecním úřadem.

Na akci se sešlo 120 sousedů, děti ze školky a ze školy za vydatné podpory učitelek a maminek improvizovaly koledy, Halina Jánková spolu s ukrajinskými kamarádkami servírovala punč, čaj a dětem sladkosti. Byla zima, ale vítr nefučel, tak jsme u stromku vydrželi do 19 hodin. Děkujeme, že jste přišli! Na příští rok plánujeme rozsáhlejší změny, které se týkají nejen výměny vetřelého betlému, ale také programu, aby odpovídal zahájení adventu.

Předvánoční posezení seniorů

8. prosince 2022 se v závodní jídelně Continental konalo tradiční Předvánoční posezení seniorů.

Kulturní program byl zahájen vystoupením žáků ze ZŠ Adršpach pod taktovkou paní ředitelky Gottsteinové. Dále přednesli svůj příspěvek představitelé obce pan starosta Jakub Vajda a místostarosta Mgr. Tomáš Dimter. Po dobrém občerstvení vystoupila taneční skupina Artrosa z Hořic. Po celou dobu nám hrála hudební skupina ELKA. Akce se zúčastnilo 74 seniorů.

Ráda bych touto cestou poděkovala všem děvčatům, která se účastnila příprav v jídelně před zahájením akce a následně večerního úklidu. Na závěr připojuji velké poděkování zastupitelstvu obce za finanční podporu, bez které by se akce nemohla konat, a v neposlední řadě také zaměstnancům TS Adršpach, kteří nám po celou dobu byli nápomocní. Všechno klaplo na výbornou, a o to nám šlo. Ještě jednou – veliké díky.

Hana Balínová – organizátor akce

Životní jubilea

V prosinci 2022 oslavili kulatiny a významná životní jubilea:

Marcela Cabáková (70), Eva Lochmanová (75), Otilie Šprincová (83), Olga Doležalová (83) a Klaus Rus (83).

V lednu 2023 Marie Rosecká (75), Milada Šrámková (80) a Antonín Doležal (84) a v únoru Miloš Pražák (70) a Mária Fichtnerová (84).

Všem oslavencům gratulujeme a přejeme jim pevné zdraví a radost do dalších let!

Zlatá svatba

17. listopadu 2022 uplynulo padesát let od svatby Viléma a Květy Fichtnerových. Kdo by to řekl, vidíte? **Blahopřejeme.**

Televize za 40 Kč aneb ples v režii hasičů

Po dvouleté pauze jsme se konečně dočkali a 11. 2. jsme v závodní jídelně mohli uspořádat tradiční hasičský ples.

Předtančení obstarala děvčata ze ZUŠ Broumov, což byl skvělý start a dobrá inspirace pro následující hodiny. Z kuchyně se linula vůně guláše a smažených řízků, pivečko teklo prou-

dem a samozřejmě nechybělo ani něco ostřejšího. Večer jako vždy vrcholil soutěží o ceny, kterých bylo tentokrát 148! A představte si, že hlavní cena připadla mladému bubeníkovi kapely, který si koupil dva losy po dvacce a vyhrál... televizi! Není to paráda?

Na ples dorazilo 140 návštěvníků, o které se postaralo 21 členů a 5 nečlenů hasičského sbo-

ru. Celý večer hrála pro super partu tanečníků a posluchačů kapela Bumble Bee Band. Nám se líbila moc, i když tuším, že každému se člověk nezavděčí. Obrovské díky patří sponzorům, hasičům, no prostě všem, kdo pomohli s organizací. Děkujeme vám za hojnou účast a příští rok se snad opět uvidíme.

Za SDH Adršpach Veronika Thuriková

PF

Letošní vánoční a novoroční přání z obecního úřadu namalovala Andrea Tachezy, držitelka Zlaté stuhu – ocenění udělované nejlepším českým výtvarníkům pro děti. Výchoiskem byla ilustrace na obálku knihy Ježíšek, kterou autorka doplnila siluetami Starosty a Starostové. Snad se vám líbí!

Naše knihovna

Knihovna sídlí v budově školky a už deset let ji vede ing. Zdena Brádllová. V současné době je registrováno 45 čtenářů a knihovní fond čítá 1875 svazků, především aktuální novinky. Tituly, které nenajdou přímo v naší knihovně, si mohou čtenáři objednat prostřednictvím online katalogu.

Více informací najdete na webových stránkách knihovny: <https://knihovnaadrspach.webk.cz/>.

Otvírací doba:
úterý a středa 16–18 hodin

Nové přírůstky

Miloš Doležal: 1945: Léto běsů

Dokumentární povídky z jara, léta a podzimu 1945

Oceňovaný básník, prozaik a dokumentarista Miloš Doležal se ve 3. dílu plánované tetralogie obrací k událostem v době, kdy už sice válka skončila, ale skutečný mír byl ještě daleko. V tomto bezčasí se na

vrch dere zlo a nenávist. Ve dvou ze sedmi dokumentárních povídek se autor vrací na Broumovsko, konkrétně do Šonova, resp. do Zdoňova, kde popisuje tragický příběh faráře Cölestina Baiera a jeho farníků. Kniha pro milovníky historie a regionální paměti.

Lars Kepler: Pavouk

Už devátý případ úspěšné detektivní série, která láme na celém světě rekordy v počtu prodaných výtisků. Tentokrát usilují Joon Linna a Saga Baerová o vyřešení zapeklitého případu a o záchranu vyhlédnutých obětí. Ve svém pronásledování

jsou ale čím dál zoufalejší. Co když se tento sériový vrah nedá zastavit? Co když už jsou sami lapeni v síti? Skvěle napsaný thriller pro milovníky napětí.

Daniela Krolupperová: Vánoční pohádka

Laskavý vánoční příběh na motivy klasických českých pohádek.

S pořádnou zimou, spoustou sněhu, vesničkou pod horami, hustými lesy i pekelnou brnou ve skalách. A nebyli by to čerti, aby nekuli něja

ké pikle. Ilustrovala Michaela Bergmannová. Pro malé čtenáře.

TEMPUS FUGIT II „Čas běží“

Vernisáž 16. 12. 2022 v 16:30
v kostele Povýšení sv. Kříže, Adršpach

Putovní výstava fotografií Broumovské skupiny kostelů. Výstava bude ke zhlédnutí v Turistickém informačním centru Adršpach a na zámku Adršpach do 22. 1. 2023.

Výstava se koná na podporu národní kulturní památky Broumovská skupina kostelů a výročí 300 let od smrti barokního stavitele Kryštofa Dientzenhofera.

Výstava dále pokračuje:

1. 2. – 28. 2. 2023

Foyer Krájského úřadu Královéhradeckého kraje

1. 3. – 31. 3. 2023

Studijní a vědecká knihovna Hradec Králové

16. prosince se v kostele Povýšení svatého Kříže v Horním Adršpachu konalo nejen nádherné vánoční představení Hvězda v podání dětí z adršpachské školky a školy, ale také improvizovaná vernisáž výstavy bratislavského fotografa Dano Veselského Tempus Fugit II – Čas běží, kterou uvedl broumovský farář Martin Lanži. Výstava byla k vidění nejen v kostele, ale především na Informačním centru a na zámku v Dolním Adršpachu. Na 28 snímcích autor zachytil zřejmě nejkrásnější architektonický soubor našeho regionu a současně národní kulturní památku – Broumovskou skupinu kostelů. Někdy se skutečná krása ukrývá jen kousek od nás, a přesto ji za celý život nespatříme. Ale pokud jste neměli čas si výstavu prohlédnout, rozhodně se oněch 10 kostelů a 1 kaple vyplatí navštívit. Je jedno, kam zamíříte, zda do Šonova, na Hvězdu, do Heřmánkovic, Bezděkova, Verněřovic, Božanova, Otovic... Pokaždé je to zážitek!

Čertohrátky 2022

Již tradičně se první sobotu v prosinci proměnil turistický okruh Adršpašskými skalami v čertovskou stezku, na které děti plnily úkoly přímo před zrakem rohatých čertů, andělů a Mikuláše.

Letos si čerti zřídili předpekli v jeskyni u pískovny, kde potrápili nejen děti, ale také rodiče pekelnými hlavolamy. Příjemnou atmosféru dokreslilo počasí, skály byly pocukrované sněhem a zima tak akorát. Za splněné úkoly si děti odnesly originální adršpašskou medaili, jejíž motiv jako každý rok navrhl

MUDr. Neoral st., a také čokolády s motivy našich skal od českého výrobce CARLA. V cíli bylo nachystáno několik ohňů a občerstvení pro zmrzlé a hladové dušičky.

Děkujeme zaměstnancům TS Adršpach, s.r.o. a nadšencům z DDM Ulita Broumov za organizaci této originální akce a budeme se těšit zase za rok na Čertohrátkách 2023.

Krecbachová Linda a Kateřina Menšíková, TS Adršpach, s.r.o.

Provoz na íčku

V informačním centru u vstupu do skalního města jsme pro Vás i přes zimní sezonu každý den od 8:00 do 15:00 hodin.

V roce 2022 přibýlo do vitrín několik upomínkových předmětů od regionálních výrobců. Jsou to například knihy „Osudy psané dřevem“ pojednávající o sochaři Emilu

Schwantnerovi, katalog „Upomínkové sklo a porcelán z Broumova, Krkonoš a Kladského pomezí“. Autorem obou knih je Petr Bergmann.

Koho zajímají skály a lidé, může si pořídit druhý díl stejnojmenné publikace Petra Hnyka, kdo má zájem o dějiny lezení v našich skalách, měl by sáhnout po „Vysoké hře“ od Pavla Lisáka. Pro děti tu máme „Pohádky z Broumovského dolíku“ od Evy Kroupové a spol. a Pracovní list s křížovkami a hádankami o Adršpašských skalách. Kromě knih si můžete odnést i broumovské pivo Opat s adršpašskou etiketou, Benediktinské oplatky nebo Rokytnický med. Jako dárek poslouží i hrací karty „mariášky“ s motivy skal a místní přírody nebo hrníčky z keramické dílny Karolíny Krecbachové Gemperlové. Určitě si vybere! A pokud nepůjdete náhodou kolem, tak Vám touto cestou přejeme krásnou a poklidnou zimu.

**Linda Krecbachová,
TIC Adršpašské skály**

Turistický ruch

V Hradci Králové proběhl 1. ročník Kolegia cestovního ruchu. Akce se konala 1. prosince 2022 a jejím cílem bylo umožnit aktérům cestovního ruchu širší debatu nad tématy, která je pálí.

V publiku proto byli nejen zástupci Královéhradeckého kraje, destinačních společností, KRNP, ale také představitelé radnic a zastupitelstev, hotelů, lázní nebo muzeí, hradů či zámků. Adršpach zastupovala Kateřina Menšíková, která kladně hodnotila celou akci, ale speciálně vyzvedla Projekt na ho***, který

má za cíl snížit počty exkrementů, ale především těžko rozložitelných vlhčených ubrousků v přírodě, jichž v našich skalách nacházíme až až. V současné době dochází ke zpracování edukačních balíčků, aby program mohl pomáhat v dalších oblastech, které jsou zatíženy stejným problémem, což se týká i našich skal.

Zámek žije!

Nové vedení obce při rozhodování, zda zámek na zimu zavřít, anebo se pokusit udržet jej alespoň v omezeném provozu, váhalo jen chvíli.

Pokus zámek na zimu zavřít už tady byl. A nedopadlo to zrovna nejlépe. Argument úspory provozních a personálních nákladů je sice pochopitelný, ale když jsou na jaře místnosti zatuchlé, stěny plesnivé až běda a vlhkost všudypřítomná, tak úsměv z potenciální úspory ztuhne na rtech... Takže jsme se rozhodli pro omezený provoz od pátku do neděle, abychom nabídli možnost navštívit zámek i zimním návštěvníkům skalního města. Káva, zákusky v teplé kavárně a dvě výstavní patra s teplotou těsně nad bodem mrazu si své návštěvníky přece jen nacházejí. A nesmíme zapomenout i na to, že na zámku se pod vedením Květy Mackové navíc jednou týdně scházejí šikovné seniorky, které letos ozdobily obec parádními stolními vánočními stromky! Díky vám i holkám ze zámku!

Adršpach inspiruje!

Online rezervační systém pro vstup do Adršpašských skal propojený s online nákupem parkovacího místa byl v soutěži Budte inspirací! oceněn jako nejlepší inovativní projekt Královéhradeckého kraje.

Adršpach na sítích

V současnosti je možné dozvědět se aktuální informace z radnice a života obce v pěti různých formách: z „tiché pošty“, někdy také „agentura JPP“ (ta je sice nejrychlejší, ale současně mimořádně nespolehlivá), z webu (www.obecadrspach.cz), sociálních sítí (FB: obecadrspach), tištěného zpravodaje nebo obecního rozhlasu, který přináší aktuální zprávy nejrychleji formou SMS.

Pokud si přejete dostávat nejaktuálnější informace, přihlaste se k odběru obecního rozhlasu. V současné době tuto pro občany bezplatnou službu využívá přes sto obyvatel.

Příspěvky, náměty, dotazy

Pokud vás při čtení Zpravodaje napadne, že by bylo dobré psát i o jiných věcech nebo že vám v časopise něco chybí, napište prosím na mailovou adresu mistostarosta@obecadrspach.cz.

Naši hasiči: nové auto a život pro obec

**Minirozhovor
s Veronikou
Thurikovou**

Jaký je rozdíl mezi Spolkem dobrovolných hasičů Adršpach a Jednotkou sboru dobrovolných hasičů Adršpach?

JSDH neboli Jednotka sboru dobrovolných hasičů má 22 aktivních členů a jejím hlavním cílem je aktivně zasahovat v případech požáru a živelných událostí. Její členové jsou pravidelně školeni, aby mohli zasahovat v první linii. Důležité je také zmínit, že veškerý majetek JSDH, kam patří mimo jiné i nově pořízené hasičské auto, je majetkem obce Adršpach.

SDH neboli sbor má 64 členů a jeho hlavní náplní je podpora kulturního a společenského života v obci. Výdělek z pořádaných akcí, jako je sběr železa nebo organizace plesu, abych zmínila jen dvě nejdůležitější, slouží k chodu sboru. Covid nám tuto aktivitu velice znepříjemnil, ale nás to nezastrašilo a pokračujeme dál.

Zmínila jste nové hasičské auto. V čem je jiné než to předchozí?

Vozidlo Tatra jsme pořídili kvůli tomu, aby při autonehodách, ke kterým často vyjíždíme, bylo kam uložit vyprošťovací zařízení. Kvůli nepřístupnému terénu a špatné dostupnosti IZS, je velmi užitečné vlastnit cisternu s větším objemem vody, což Tatra má, rovných 4000 litrů.

Proto jsme nejprve prodali cisternu Man, která byla zapůjčením z HZS nahrazena cisternou Mercedes. No a Mercedes jsme po zakoupení nové cisterny Tatra Terra vrátili.

Co byste zdůraznila jako nejdůležitější akce loňského roku?

Určitě Pálení čarodějnic a Dětský den. Obě akce spolupřádáme s obcí Adršpach. My akce zajišťujeme personálně a logisticky, obec významně finančně přispívá. Taky bych zmínila hasičský tábor Soptíci, který jsme vloni pořádali poprvé: tábor trval 7 dní a zúčastnilo se ho 20 dětí.

A jak to dopadlo?

Myslím, že skvěle. Všechno jsme si vyzkoušeli, takže si letos troufneme na desetidenní tábor pro 40 dětí. Máme spoustu nápadů, snad budou děti nadšené.

A co vás čeká v roce 2023?

Když všechno půjde dobře, 11. února si zatančíme na tradičním Hasičském plese v jídelně Continentalu. V březnu uspořádáme dětský karneval, v dubnu upálíme čarodějnice a v červnu oslavíme dětský den. A mezitím samozřejmě spousty dalších akcí, na které vás srdečně pozveme, jakmile se budou blížit.

Spolek dobrovolných hasičů Dolního Adršpachu

Spolek dobrovolných hasičů Dolního Adršpachu (SDHDA) byl založen partou nadšenců v lednu roku 2021 a v současné době čítá 19 členů. Určitě se ptáte „proč?“ a „nač?“ byl založen. Pak neváhejte a pokračujte ve čtení.

Nejdříve trocha historie – původní hasičský spolek v Dolním Adršpachu byl ustaven již roku 1882 za významné finanční a ideové podpory majitele panství barona Nádherného. Po roce 1945 byl spolek rozpuštěn. Ke 140. výročí založení původního spolku jsme chtěli tradici obnovit. Účel ale samozřejmě nebyl stejný, tj. vyjíždění k ohnům a pomoci při záchraně životů a majetku. Na pomoc při těchto náročných situacích tu našťastí máme dobře technicky vybavené a odborně vyškolené dobrovolné hasiče v Horním Adršpachu. Jim patří dík za vyjíždění do akcí. Náš spolek se v rámci možností chce podílet na zlepšování především života v obci, zejména pak na kulturním životě obyvatel Adršpachu i přilehlých obcí.

A tak mi dovoluť ohlédnout se za uplynulými dvěma lety a zrekapitulovat, co se tomuto mladému spolku, jak datem založení tak i duchem, podařilo již uskutečnit. Šest členů spolku se v červnu roku 2021 (stejně jako hasiči z Horního Adršpachu a další místní dobrovolníci) vydalo na „potornádovou“ Moravu na týden pomáhat s opravami mnoha střech. Rok 2022 byl již veselejší a ve znamení spíše kulturních akcí. V březnu jsme již ke zmiňovanému 140. výročí uspořádali ples v Hostinci u Tošováka. Bylo to období čerstvě pocovidové a podmínky k pořádání takovéto akce nebyly optimální, ale kapela Lidová muzika FRGÁL z Olomouce nádherně zahrála všem k tanci či jen k poslechu. V létě několik členů spolku udělalo základy a později vztýčilo boží muka Na Kalousích, o jejichž rekonstrukci se zasloužil Lukáš Krecbach (tento rok dojde k úpravě okolního terénu a vysazení dubu a lípy). V listopadu spolek uspořádal tradiční zábavu po „Pardubickém běhu“, tentokrát hostincem řádně zahýbala kapela HULAPOP z Jablonce. A 5. prosince jste se v Dolním Adršpachu mohli potkat s trochou netradičním Mikulášem s čertem a andělem. Ti se ujistili o dobrém chování nejenom některých našich nejmenších, ale i některých našich dříve narozených.

Rok 2023 mimo jiné slibuje další ples, takže si již teď poznamenejte do svých kalendářů datum 4. března. Ples se tentokrát uskuteční v prostorách hotelu Skalní město a k tanci bude hrát mnohým již dobře známý a oblíbený náchodský Swing Sextet. Na letní období spolek plánuje uspořádat setkání historických strojů.

Toto je jen ochutnávka, ale pevně věříme, že se spolku či jeho jednotlivým členům podaří uskutečnit mnoho dalších akcí, které poskytnou kulturní vyžití nebo budou občanům či obci jinak prospěšné. Závěrem nám dovoluť popřát jak spolku, tak i Vám úspěšný rok a pevně zdraví.

Hana Kubiasová

Organizované sportování v Adršpachu - to je SKI Adršpach!

Po klidnějším srpnovém „provozu“ jsme se začátkem školního roku opět zahájili podzimní přípravu pravidelnými tréninky dvakrát týdně (běh, běh s holemi, hry, gymnastika, kolo, kolečkové brusle/lyže, soutěže – obratnost, koordinace, síla) a víkendovými závody (KPo KHK – Krajský pohár Královéhradeckého kraje) v přespolních bězích. Zúčastnili jsme se sedmi krajských pohárů, z toho jeden závod jsme pořádali u nás v Adršpachu.

Na konci října jsme absolvovali podzimní soustředění, zázemí nám poskytla zdejší škola. Náplní byly výšlapy po krásách okolí (hora Ostaš, Jestřebí hory) spojené s indiánským během, hrami a soutěžemi zaměřenými na obratnost a koordinaci. Protože nám počasí přálo, realizovali jsme tréninky na kolečkových bruslích a lyžích na cyklostezce u Náchoda a zregenerovali v bazénu v Kudově. Užili jsme si trochu strachu při noční stezce odvahy a vše zakončili výpravou na adršpašský hrad a soutěžemi. Zasloužená pizza za odměnu nám moc chutnala. Za celé soustředění jsme si užili velkou kupu sportování a zábavy. A už jsme se těšili na soustředění zimní.

V půlce prosince jsme vyrazili za sněhem na Benecko. Počasí nám přálo a celý týden jsme jezdili na běžkách v nádherném prašánku. Všichni se neuvěřitelně zlepšili a pořádně na sobě zamakali. Zatím jsme nemohli dosavadní snahu zúročit na závodech kvůli mizerným sněhovým podmínkám, ale my se nevzdáváme a srdnatě trénujeme minimálně dvakrát týdně na sněhu – využíváme sjezdovku v Teplicích nad Metují, která pro sjezdaře není v provozu, nebo Běžkařský okruh ve Vrchlabí (Vejsplachy). Doufáme, že se nám paní zima ještě ukáže a zazávodíme si. Máme nabit!

Za SKI Adršpach z.s. Kristýna Šretrová

Ádrboulder aneb Bez dobrovolníků by to nešlo

Letošní začátek roku přinesl radostnou novinu nejen místnímu horolezeckému oddílu. Horolezecká boulderingová stěna Ádrboulder, která vznikala za účasti dobrovolníků a podpory široké veřejnosti, je nyní otevřena všem.

Nenápadná stavba v Dolním Adršpachu nabízí více jak 120 m² lezecké plochy nově s cestami stavěnými profesionálními stavěči, kteří mysleli na všechny budoucí návštěvníky.

Vyžití tak najdou nejen pokročilí horolezci, ale i ti začínající či nejmenší. Proto také Ádrboulder zaplnil místo chybějícího zázemí adršpašského oddílu, a to především pro děti. Organizované tréninky zde probíhají jeden den v týdnu v období, kdy počasí nedovolí chodit do skal. Tréninků se účastní deset až patnáct dětí. Děti navštěvují stěnu také ve svém volném čase, což naplňuje jednu z původních vizí projektu – podporovat vztah ke sportu u místních dětí. Obzvláště pak v oblasti horolezectví, které se pro místní obyvatele, obklo-

pené skalními věžemi, nabízí jako nejpřirozenější cesta ke sportu.

Navštívit stěnu lze kdykoli po předchozí telefonické domluvě (+420 604 271 624).

Spolek Ádrboulder

Zima jako zkouška pro drobné ptactvo

O druhém lednovém víkendu se konalo celorepublikové sčítání ptáků na krmítku, tzv. ptačí hodinka. Zatímco v roce 2021 bylo z Adršpachu zaregistrováno 5 sčítatelů, letos nás bylo o čtyři víc.

Česká ornitologická společnost tím chce upozornit na problematiku ubývání ptačích druhů, ale současně přitáhnout zájemce o drobné opeřence. Bývalo zvykem, že u každého domu bylo krmítko a na stromech visely budky. Když se projdeme Adršpachem, budek napočítáme pomálu, krmítek tak 20. Obvykle stačí přikrmovat slunečnicovými semínky a různými ořechy, nevhodné jsou zbytky potravin. Důležité ale je krmítko zásobovat pravidelně, protože v případě, že si ptáci zvyknou na pravidelný přísun potravy, který najednou vy-

schne, může se stát, že zahynou. Rozhodně je nutné krmítko pravidelně čistit, stačí jednou týdně vydrhnout kartáčem nebo vydezinfikovat savem a nechat vyschnout. Při velkém provozu na pravidelně nečištěném krmítku může dojít k nakažení a následnému úhynu opeřenců na trichomonózu, při níž ptáček apaticky sedí na krmítku, vypadá načepýřené a snaží se žrát, což se mu ale nedaří. Není od věci zřídit v blízkosti krmítka i napajedlo, stačí obyčejný podkvětník. Ptáky bychom měli přikrmovat, nikoli překrmovat.

A jak jsme letos dopadli? Letos sčítalo ptáčky 9 obyvatel. Nevím, jak to létalo k vám, ale u nás v Horním Adršpachu přiletělo na terasu během jedné hodiny 14 zvonků, 12 koňader, 3 sýkorky babky, 2 stehlíci, 2 brhlíci, jeden vrabec a jedna modřinka. Sporadicky, a jako na potvoru zrovna ne v den sčítání, se na krmítku objevuje hýl, viděli jsme i dlaska a kosáky. Jak jste na tom vy? A chtěli byste, aby se obec zasazovala o instalaci budek do obecních lesů nebo jinak podporovala drobné ptactvo? Napište nám.

td

POMŮCKA: BEJSA, BURŠ, KORBA, PEI, RUBENS, STOA, ŠTEKA	JEŽ (KNIŽNĚ)	PLAZ	SILNÝ ČLOVĚK		ANGL. MAPA	ORNAMENT NA HLAVICI SLOUPU		ANTILOPA	MOČOVINA	ZNAMENÍ ZVĚROKRUHU	VZDÁLENOST (SLANGOVĚ)		HUDEBNÍ NÁSTROJ	KÓD LIBANONU	ZMENŠITÍ OBJEM	RUSKÝ SOUHLAS
NĚKDEJŠÍ PRAŽSKÁ SPZ				MPZ MAROKA VÝZVA K TICHU			DŮSTOJNICKÝ SLUHA					SMYŠLENKA				
OBRÁCENĚ							BÝVALÝ ČESKÝ HOKEJISTA ZMATEK					ŠVÉDSKÁ HUDEBNÍ SKUPINA DOMÁCKÝ ANDREA				
1. DÍL TAJENKY																ZÁPADOČESKÉ MĚSTO
	ČAPKOV DRAMA	INIC. NOVINÁŘKY TACHEČI ZKRÁTKA A DOBRĚ			ÚRAD PRO LETECTVÍ A KOSMONAUTIKU USA ANGL. PÍSEŇ					CITO-SLOVCE ÚDIVU UVĚST V ÚŽAS				TAHLE MONOPOLNÍ ORGANIZACE		
DRUH POBŘEŽÍ				ANTICKÁ SLOUPOVÁ SIŇ OPAK SKALÁRU					SMYČKY PATŘÍCI ANNÉ				FRANCOUZSKÝ KOLÁČ UMĚLÁ INTELIGENCE (ZKR.)			
FRANCOUZSKÝ JEDEN			OZDOBA MUŽE NESPAT					SLŮVKO DOVTÍPENÍ SPLAV				UNIVERZITA OBRANY (ZKR.) MOJE			DOVEDNOST	CHEM. ZN. STRONCIA
VLÁMSKÝ BAROKNÍ MALÍŘ							OZNAČENÍ ŽEL. VOZU JAPONSKA ZVUK ŠTÍPAČEK				ODEČÍTACÍ ZNAMÉNKO EPOCHA					
	ANGL. OVES	ZNAČKA DEKAGRAMU INIC. BÁSNÍKA NEUMANNA				TÝKAJÍCÍ SE CENY NÁZEV HLÁSKY X							KÓD KAMERUNU ČINSKO-AMERICKÝ ARCHITEKT			
PROVĚST SETI					2. DÍL TAJENKY ŘÍMSKY 6							MPZ PERU TOHO ČASU (ZKR.)			SLOVENSKÝ JESTLIŽE	MODEL VOZU FORD
ŠKOLNÍ BRAŠNA								NIJAK								
TELEVIZNÍ NOVINY (ZKR.)			RIZIKO					ANGL. ONO			NÁŘADÍ VZPĚRAČE					

Adršpašský kros se vydařil

Po zimní premiéře v pořádání krajských závodů v běžeckém lyžování, ve spolupráci s klubem Wikov Ski Skuhrov nad Bělou na jejich domácích tratích v Deštném v Orlických horách jsme na 22. října 2022 zorganizovali krajský pohár v přespolním běhu pro kluby Královéhradeckého kraje i širokou veřejnost z řad dětí a mládeže od „benjamínků po patnáctileté borce“, zkrátka Adršpašský kros 2022.

Akce se zúčastnilo 113 „závodáků“ z 10 klubů i neregistrovaných dětí Královéhradeckého a Libereckého kraje. Děti bojovaly na tratích 100 m až 5 km v krásném a členitém terénu pod Křížovým vrchem. Naším borcům se na domácí půdě velmi dařilo. K nejúspěšnějším patřili od nejmladších Toník Šrámek (4. místo), Evelka Brandová (2. místo), Tonička Brabcová (1. místo), Prokop Nyklíček (4. místo), Kubík Šretr (5. místo) a Áďa

Kohoutek (1. místo). Skvělí byli všichni a zaslouží si obrovskou pochvalu za neskutečnou snahu a bojovnost. Jsme na naše „reprezentanty“ moc hrdí.

Akce proběhla za pomoci mnoha dobrovolníků z řad rodičů i příznivců našeho klubu, za podpory Královéhradeckého kraje, obce a Technických služeb Adršpach. Dalšími sponzory akce bylo vydavatelství Albi, nakladatelství Albatros Media, firma Blue fly,

trubičky Stěnava a další. Zdravotnickou podporu si vzali na svá bedra přátelé z řad dobrovolných hasičů a občerstvení zajistili nadšenci z Farmy Tuček. Všem moc děkujeme a podpory si velice vážíme. Ohlasy závodníků, jejich rodičů i klubů byly veskrze kladné. Vážíme si toho a už teď se těšíme na příští rok. Latka je vysoko.

Za SKI Adršpach z.s. Kristýna Šretrová

Ádrkros - zápolení mezi horolezci a civilisty

První listopadovou sobotu se konal už 42. ročník „otevřeného mistrovství světa horolezců v krosu“, za kterým stojí dvojice Piki a Pete.

Letos jako první horolezec zdolal devítikilometrovou trať Radoslav Groh z Hudy Sportu ve vynikajícím čase 38:47 min. Ondřej Volák z Běžeckého klubu Náchod, tedy první civilista, doběhl do cíle o tři minuty rychleji.

Tradiční vánoční turnaje v Horním Adršpachu

Vánoční turnaje ve sportovní hale v Horním Adršpachu mají už dvacetiletou tradici: turnajovou sérii začíná stolní tenis, následuje nohejbal a zakončuje volejbal smíšených družstev.

V některých letech se do vánočních svátků podařilo vmáchnout ještě turnaj v líném tenisu... V roce 2022 TJ Jiskra Adršpach uspořádala turnaj ve stolním tenisu (26. 12.), který při neúčasti tradičních borců vyhrál Martin Mrázek,

nohejbalu (28. 12.) a volejbalu (30. 12.). Jsem přesvědčen, že vítězem jsou všichni, kteří se turnaje zúčastnili a užili si společně vynikající sportovní atmosféru. Všem sportovkyním a sportovcům patří palec nahoru! Velké poděkování

Pepovi Hatášovi za organizaci. Jsme rádi, že tradice přetrvává a turnaje se vydařily. Doufáme, že se nás letos sejde ještě víc než letos.

**Za TJ Jiskra Adršpach,
ing. Pavel Chalupník**

V bílých stopách

Jako každý rok upravuje i letos parta nadšenců v čele s Jirkou Menšíkem a Petrem Kohoutkem lyžařské stopy na Adršpašsku.

I když to zpočátku vypadalo, že sněhu bude málo, na přelomu ledna a února vydatně nasněžilo, vyjasnilo se a teploty klesly hluboko pod bod mrazu – ideální podmínky na běžky. Když je všechno, jak má být, stopy vedou z Horního Adršpachu mezi okály a kolem internátu přes Krčmov do Hodkovic k přejezdu, odtamtud podél železnice zpátky k adršpašskému rybníku a následně do vesnice, resp. k internátu, kde je možné nastoupit do stopy kolem Mrázkovic maringotky na Vypich, následně do Zdoňova ke Zbořeňáku, pak dolů k silnici a odtamtud podél lesa na Hajdu a dolů k hotelu Skalní mlýn. Po cyklostezce je stopa upravená na bruslení, podobně jako kolečko pod Křížovým vrchem. Některé dny je ale povrch tak dokonalý, že je možné brázdit krajinu, jak se komu zachce... Je škoda toho nevyužít.

Děkujeme majitelům luk a strání Martinu Vlčkovi (Adršpach) a Bernardu Lainkovi (Zdoňov) za možnost projíždět se po jejich pozemcích. Vážíme si toho.

Kraj nádherných skal a... smažáku

Marek Fichtner (1975) je adršpašský rodák a šéfkuchař v pražské restauraci Červený jelen. Působil v restauracích Augustine, Le Grill, Al Faisaliah. V letech 2015–2016 účinkoval jako porotce kulinářského pořadu MasterChef.

Marku, co pro tebe znamená Adršpach?

Je to místo, kde jsem se narodil a vyrůstal a kam se strašně rád vracím. Mám tady kořeny, naše rodina patří mezi původní obyvatelé Adršpachu. Chodil jsem tady do školky i do školy, mám tady své nejbližší a nesmírně rád se sem vracím. A když se řekne Adršpach, okamžitě si vzpomenu na překrásnou přírodu a kamarády.

Vzpomínám, že když jsi byl malý, byl jsi hubený jako lunt. Jak ses vůbec dostal k vaření?

Jako dítě jsem opravdu moc rád nejedl, ale motal jsem se odmala v kuchyni, když maminka vařila. Vyučil jsem se kuchařem v Hronově a po maturitě mi táta domluvil měsíční stáž v Německu. Bylo to v roce 1993 a byl jsem pěkně vyjukanej, ale taky naprosto nadšený. Hned mi bylo jasné, že přesně tohle chci dělat.

Než jsi zakotvil v čtyřpatrové, trendy restauraci Červený jelen, projel si kus světa...

V zahraničí jsem strávil třináct let v restauracích, ale hlavně na lodích, kde jsem měl jeden čas na povel více 125 kuchařů a byl zodpovědný za to, aby se 2000 pasažérů a 1000 členů posádky na lodi den co den najedlo... A přitom jsme nikdy nedělali z polotovarů, vůbec nic, všechno jsme si chystali sami.

To se asi o regionální kuchyni u nás říct nedá...

Adršpach je trochu gastronomicky zakletý. Mezi válkami tady restauratéri nabízeli francouzská vína a delikatesy, o kterých se nám dnes může jen zdát, protože tady s trochou nadsázky řečeno pořád převládá kult smažení a fritování. I když se zdá, že se snad blýská na lepší časy.

Kdo za to může?

Nevím, Adršpach je turistická oblast se specifickou klientelou, ale tou byl i mezi válkami. Možná je to věc provozovatelů a jejich podceňování zákazníků. Já zkrátka věřím, že tady prostor pro výrazný kvalitativní skok je a že si i jednodenní turista fascinovaný smaženým sýrem a hranolkami dá říct a zkusí něco jiného. Jen je třeba hledat cesty a umět to dobré nabízet...

Několikrát jste v hostinci u Tošováka pořádali adršpašskou variantu MasterChefa. Vzpomínám na guláš a svičkovou. Můžeme se zase těšit, že tady uvidíme posuzovat výtvary sousedů?

Mně to nesmírně baví a jezdí sem rádi i další porotci z MasterChefa, protože to má úžasnou atmosféru. Schází se tady skvělá parta, která vždycky dokáže přebít i někdy mdlou chuť soutěžního pokrmu. Takže ano, MasterChef v Adršpachu bude.

A co jíš ty nejradši?

Když mi někdo uvaří, třeba mamka, chutná mi všechno, hlavní je, aby nešlo o polotovary. Pokud si mám vybrat jedno konkrétní jídlo, pak králík. Už odmala.

Recept

Kančí hřbet s jalovcovou omáčkou, pórkem a brusinkovým coullis, 4 porce

Hřbet s omáčkou

2 kg kančího hřbetu s kostí
1 l masového vývaru
jalovec
200 g kořenové zeleniny
1 lžíce protlaku
500 ml červeného vína
100 g cibule
2 stroužky česneku
80 g másla
bobotkový list, tymián,
hrst žampionů

Kančí hřbety vykostíte a očistíte. Kostí posekejte na menší kousky. Dejte do trouby na 180 °C a upečte do tmavé barvy společně se všemi odřezky masa.

V kastrolu orestujte kořenovou zeleninu a cibuli dozlatova společně s bobkovým listem, tymiánem, jalovcem a česnekem. Přidejte žampiony, opečené kosti, protlak, zalijte červeným vínem a vývarem.

Takto vařte při nízkém varu cca 2–3 hodiny a postupně přilévejte vývar. Poté přecedte a zredukujte. Pokud je potřeba, tak lehce zahustěte zásmazkou. Provařte. Přidejte máslo. V hmoždíři rozdrťte jalovec, přidejte ho do omáčky a nechte louhovat. Poté ještě jednou přecedte.

Hřbet opečte na pánvi z obou stran. Dejte na plech, pod hřbet položte snítky tymiánu a pečte v troubě na 120 °C, vnitřní teplota cca 54–55 °C, poté nechte odpočívat.

Křupavý pórek

1 ks pórek
trojobal
olej na fritování

Bílou část pórku nakrájejte na tlustá kolečka. Osolte, opepřete, obalte v trojobalu a fritujte dozlatova.

Brusinkové coullis

150 g mražených brusinek
75 g cukru krystalu

Pomalou měnou míchejte v robotu, než se cukr rozpustí.

Jako přílohu podávejte s máslovým bramborovým pyré.

Mateřská škola plná dětí

Pololetí školního roku je úspěšně za námi a my můžeme říci, že program mateřské školy byl opravdu nabitý, od samého začátku až do konce.

Školní rok jsme zahájili několika výlety, např. tradičním pěším výletem na lodičky do Adršpašských skal, o pár týdnů později nás čekalo divadelní představení v Trutnově v Uffu...

Uspořádali jsme také několik narozeninových oslav pro naše děti. Několikrát jsme si upekli sladké dobroty, třeba na halloweenskou párty i na svatomartinský pochod. Abych nezapomněla, v září jsme přivítali mezi sebe několik nových dětí, mezi nimi i dvě z Ukrajiny. Hned začátkem října nám začala plavecká výuka, která měla deset lekcí, a my jsme si každé pondělí užívali jak plavání, tak i jízdu do Trutnova a zpět veřejnou dopravou. Advent jsme začali zpěvem při rozsvěcení vánočního stromu, týden poté, pátého prosince nás navštívila andělská družina a hned potom už jsme se chystali na vánoční vystou-

pení, které bylo společně se školáky v Horním Adršpachu v kostele. Těsně před vánočními prázdninami nás navštívil Ježíšek a my si připomněli, jaké vánoční tradice máme, a vše to krásné spojené se Štědrým dnem, přičemž jsme nezapomněli ani na lesní zvířátka a donesli jim něco zdravého na přilepšenou. S novým rokem k nám do školky nastoupily další dvě děti mladšího věku a my máme od té doby o „zábavu“ postaráno. Díky vstřícnému a chápavému postoji vedení obce jsme získali další spolupracovníci do týmu, takže se můžeme starat i o menší děti. Děkuje.

Už teď se všichni těšíme, co nám to druhé pololetí školního roku přinese.

Lenka Šretrová

Pololetní zpravodajství ze školy

V naší školičce v Adršpachu se stále něco zajímavého děje. Od října tu máme novou paní asistentku Danču, která se skvěle zapojila do veškerého dění, jako by tu byla od začátku.

Danča vystřídala dosavadní asistentku Markétu, která nyní působí jako zástup za mateřskou ve školce. Také k nám přibyla paní Anna z Ukrajiny. Uklízí tu a vydává obědy.

Každý měsíc věnujeme jeden den projektům. Učíme se animovat podle vlastní předlohy, tvoříme ze dřeva i hlíny, či vaříme různé dobroty. Největší radost máme, když si je můžeme i sníst.

Abychom více porozuměli principům přírody, jezdí k nám každý měsíc Šárka s Evičkou z MAS Broumov. Chodíme s nimi ven pozorovat, jak se chová příroda, půda a rostliny v rozdílných podmínkách a děláme různé pokusy.

Moc rádi se vydáváme za kulturou do UFFA do Trutnova. Toto pololetí to bylo dokonce třikrát.

Na svatého Martina si s rodiči a s dětmi ze školky užíváme tajemnou a přátelskou atmosféru na společném pochodu s lucerničkami, kde nabídneme vlastnoručně upečené svatomartinské rohlíčky. Adventní čas si už pravidelně zpestřujeme společným vánočním tvořením, vystoupením pro duchodce a jako bonbonek nebo pomyslnou třešničku na dortu nesmíme zapomenout na příběh o Ježíškovi, který jsme tentokrát mohli sehrát všem, jež si ho chtěli připomenout, v kostele v Horním Adršpachu.

Pololetí pak završíme týdenním výcvikem na běžkách v Orlických horách. Všichni se na něj už moc těšíme.

Za kolektiv ZŠ Daniela Mikešová

Raketa dětem

Ptáci používají křídla různým způsobem. Někteří jimi mávají v pravidelném rytmu buď rychle, nebo pomalu. Mnoho dalších ptáků používá kombinaci mávání a klouzavého letu a někteří sotva kdy mávnou křídly.

NA NAŠEM OBRÁZKU SE DRÁHY LETU
PTÁKŮ ALE NĚJAK ZAMOTALLY.
KDO SI LETÍ PRO JAKOU POTRAVU?

...létající hmyz.

Racek chechtavý má velká křídla
a létá pomalými, ležérními údery.
Rád posnídá...

Kachna divoká má těžší tělo
a menší křídla, proto jimi mává
rychle a pravidelně. Ráda jí...

...žaludy
i žáby.

...pečivo
i žížaly.

Vlaštovka při letu
používá nepravidelnou
kombinaci mávání
a klouzavého letu,
při kterém loví...

...tesaříky a mravence.

Datel černý střídá
pravidelné mávání
s krátkým klouzavým
letem nahoru a dolů.
Nejčastěji jí...

Náš kamarád a majitel nakladatelství Labyrint Joachim Dvořák vydává od roku 2014 nádherný časopis pro děti Raketa, který vedou Radana Litošová a Johana Švejdlíková. Raketa vychází čtyřikrát ročně, neobsahuje žádné reklamy a každé číslo je tematicky zaměřené. Děkujeme za poskytnutí úkolů pro děti, se kterými se budete setkávat v každém z čísel Zpravodaje. Více na www.raketa-casopis.cz

Otevření krypty v kostele Nejsvětější Trojice ve Zdoňově

Spolek Trinitas se snaží zachránit Kostel Nejsvětější Trojice ve Zdoňově. Primárně se zaměřuje na opravu jeho střechy, ale bude nutné dořešit i porušenou statiku kostela.

Za účelem prozkoumání stavu základů kostela a příčiny vody v budově byla dne 29. 11. 2022 ve spolupráci s restaurátorem Mgr. J. Čádou otevřena krypta pod presbytářem. Této akci se zúčastnili pracovníci památkové péče Národního památkového ústavu v Josefově, zástupci Muzea v Náchodě, archeolog i zástupci Teplic nad Metují. Odkrývání bylo zahájeno v 10 hodin, kdy byla nadzvednuta pískovcová krycí deska hlavního vstupu do krypty. Ta odhalila pískovcové schodiště do podzemní části, které je v závěrečné části zazděno příčkou s datací 1930. Celý prostor krypty je uzavřen. Díky místnímu šetření byl objeven boční zazděný otvor. Kvůli náhledu do podzemního prostoru bylo třeba část zazděného otvoru otevřít. Tímto byl odhalen hlavní prostor krypty, který sice nepotvrdil tezi o přemístění ostatků z barokního kostela Panny Marie, dnes známého jako „Zbořeňák“, do kostela Nejsvětější Trojice, ale přinejmenším objasnil výskyt spodní vody v objektu. Tímto spolek zahájil průzkumy této nemovité kulturní památky za účelem její celkové obnovy. V roce 2023 bude probíhat stavebně-historický průzkum, průzkum omítek, maleb a kamenných prvků. Dále budou ve

spolupráci s vedením města Teplice nad Metují zahájeny přípravné práce pro odvodnění areálu hřbitova a také práce na hlavním schodišti se vstupním portálem na hřbitov. Rádi bychom vyzvali širokou veřejnost o poskytnutí jakékoliv informace o historii kostela i hřbitova. Informace můžete posílat na emailovou adresu lucie.hurdalkova@gmail.com. Děkujeme všem za spolupráci v záchraně nejstaršího kostela Broumovska.

Knižní novinky v teplickém infocentru

V teplickém infocentru kromě jiného můžete zakoupit i regionální publikace. V první řadě bych vás ráda upozornila na publikaci „Domov“. Jedná se o katalog k výstavě, která byla během prázdninových měsíců k vidění v zasedací místnosti Městského úřadu v Teplicích nad Metují.

Katalog představuje náhodně objevený soubor fotografií Adalberta Meiera, který žil s manželkou Marií před 2. světovou válkou v Teplicích nad Metují (něm. Wekelsdorf). Fotografie se dochovaly na skleněných negativcích, které byly odborně zrestaurovány a digitalizovány. Snímky čtenáře / diváka přenesou do 30. let minulého století a seznamují nás nejen momentkami z tehdejších Teplic, ale také s každodenním životem autorovy rodiny a přátel. Knihu k vydání připravil Petr Bergmann a na jejím vzniku se podílel také Petr Scheufler. Publikace je v prodeji za 90 Kč.

V infocentru můžete dále zakoupit publikace vydané ve Forchheimu sdružením Heimatkreis Braunau. Jedná se o knihy tzv. zelené edice, které rodáci uspořádali a vydali k historii každé vesnice nebo města na Broumovsku. Svoji knihu tak mají nejenom Teplice nad Metují, ale i všechny okolní obce – Dědov, Lachov, Skály, Horní Adršpach a další. Pouze kniha o Dolním Adršpachu, Zdoňově a Libné jsou již rozebrány. Publikace jsou v němčině, obsahují množ-

ství dobových fotografií i dokumentů. V současnosti se pracuje na překladu publikace Wekelsdorf (Teplice nad Metují), doufáme, že knihu vám budeme moci nabídnout v příštím roce. V nabídce je i historická mapa Broumovska či publikace o teplické škole. Zajímavostí je i kniha, která se věnuje lidovému kroji na Broumovsku.

Další regionální novinkou je DVD s digitalizovanými kronikami Teplic nad Metují a Zdoňova. Pamětní knihy Teplic nad Metují byly vedeny v poválečných letech a zachycují nejen poválečné období našeho města, ale zmiňují i historii. Originály jsou uloženy v okresním archivu a jejich dostupnost pro zájemce je složitější. Kroniky obce Zdoňova nám k digitalizaci zapůjčil pan Kopecký. Díky digitalizaci jsou kroniky nyní dostupné každému, kdo se s nimi bude chtít seznámit. DVD je v prodeji také v teplickém infocentru za 90 Kč.

**Věra Prokopová, místostarostka
Teplic nad Metují**

**Město Teplice nad Metují Vás srdečně
zve na divadelní představení**

ŠVAGŘIČKY ANEB PŘÍBUZNÉ SI NEVYBÍRÁME Eric Assous

*Translační komedie
Na mládež nového domu se sejde tři bratři
i se svými manželkami. Ostavu naradí příchod
Franciého mladší sestry sekretářky Nastalie,
která „zpestří“ rodinnou sebest.*

**čtvrtek 23.3.2023
začátek v 19:00 hod
Městské kino Teplice nad Metují
vstupné : předprodej v Informačním centru 100 Kč
na místě 120 Kč**

Vzpomínky na zašlé časy

Kolorovaná fotografie z roku 1930

Gisela, matka Josefina, Erwin, otec Josef, Hilda (1913)

Louka za mlýnem: Josef Baláček, synové Karel a Pepík

Rodina Baláčková: Gisela, synové Pepík a Karel, otec Josef (1946)

Rodina Scholzova, zleva: Hilda, otec Josef, Gisela zvaná Gisi, matka, Erwin (1933)

Horní mlýn

V Dolním Adršpachu jsou doloženy historicky tři mlýny: tzv. Dolní (dnešní Hotel Skalní mlýn v Dolním Adršpachu), Prostřední (též Hampelův mlýn; u zatačky se sochou Panny Marie Immaculaty) a tzv. Horní mlýn, který stával na místě dnešní zastávky pod křižovatkou na Zdoňov pod Roseckými. Toto jsou fotografie z Horního mlýna.

Tyto snímky nám předali někdejší majitelé Horního mlýna, potomci rodiny Scholzů, kteří zde mlynařili od roku 1908. Po roce 1945 připadl mlýn dceři Josefa Scholze Gisele, která byla provdána za štábního strážmistra Josefa Baláčka, jenž měl mlýn na starosti jako národní správce. Roku 1946 manželé nabídli mlýn k odprodeji, ale už o rok později si podali žádost o demoliční výměr a možnost použít materiál z bouračky na stavbu rodinného domku v Dobrušce. Jejich žádosti bylo vyhověno a za 700 Kč mohla rodina v roce 1954 mlýn zbourat a materiál převézt do Dobrušky. Kdysi velký mlýn s vochlírnou, který stál stranou hlavních vodních toků, už dnes nic nepřipomíná.

Hledáme pracovníka na pozici:

STRÁŽCE PŘÍRODY

Firma TS Adršpach, s.r.o. hledá pracovníka na pozici „strážce přírody“ v Adršpašských skalách. Jedná se o jednu z nejnavštěvovanějších oblastí České republiky, práce je tedy velmi rozmanitá a zajímavá. Pokud znáte Adršpach, jeho okolí a je Vám toto místo blízké, rádi Vás přivítáme v našem kolektivu.

NÁPLŇ PRÁCE

- kontrola dodržování návštěvního řádu
- poskytování informací návštěvníkům skal
- kontrola vstupenek úklid skal

NABÍZÍME

- přátelský pracovní kolektiv
- zajímavé finanční ohodnocení
- smlouvu na HPP na dobu určitou
- stravenkový paušál
- firemní oblečení pracoviště na jednom z nejkrásnějších míst ČR

POŽADUJEME

- znalost Adršpachu a okolí
- vhodná znalost cizích jazyků (AJ, PL, NJ)
- výborné komunikační schopnosti a příjemné vystupování
- schopnost řešit problémy
- pečlivost a spolehlivost
- ochota pracovat o víkendech a svátcích

Nástup možný od dubna 2023

V případě zájmu a pro bližší informace volejte + 420 731 151 654.
Těšíme se na Vaše reakce!

Hledáme pracovníka na pozici:

REFERENT/KA informačního centra

Celoroční práce v Adršpašských skalách

Firma TS Adršpach, s.r.o. hledá pracovníka na pozici „referent/ka informačního centra“ v Adršpašských skalách. Jedná se o jednu z nejnavštěvovanějších oblastí České republiky, práce je tedy velmi rozmanitá a zajímavá. Pokud znáte Adršpach, jeho okolí a je Vám toto místo blízké, rádi Vás přivítáme v našem kolektivu.

NÁPLŇ PRÁCE

- poskytování informací návštěvníkům skal, veřejnosti
- aktivní podílení se na propagaci a marketingu skalního města a obce
- komunikace s návštěvníky
- vyřizování telefonátů, emailů
- hmotná zodpovědnost
- práce na PC
- obsluha kasy

NABÍZÍME

- přátelský pracovní kolektiv
- zajímavé finanční ohodnocení
- spolupráce možná na HPP
- firemní oblečení pracoviště na jednom z nejkrásnějších míst ČR

POŽADUJEME

- středoškolské vzdělání s maturitou
- znalost cizích jazyků (AJ, PL, NJ)
- znalost Adršpachu a okolí
- výborné komunikační schopnosti a příjemné vystupování
- schopnost řešit problémy
- pečlivost, spolehlivost, zodpovědnost
- ochota pracovat o víkendech a svátcích

Nástup možný od března 2023

Svůj životopis a motivační dopis nám pošlete na media@adrspasskeskaly.cz, adresu můžete využít také pro bližší informace.

Těšíme se na Vaše reakce!

Hledáme pracovníka na pozici:

PŘEVOZNÍK

Firma TS Adršpach, s.r.o. hledá pracovníka na pozici „převozník – kapitán malého plavidla“ v Adršpašských skalách.

NÁPLŇ PRÁCE

- obsluha pramice s českým a polským výkladem

NABÍZÍME

- přátelský pracovní kolektiv
- zajímavé finanční ohodnocení
- smlouvu na HPP na dobu určitou
- příspěvek na penzijní pojištění
- stravenkový paušál
- firemní oblečení
- pracoviště na jednom z nejkrásnějších míst ČR

POŽADUJEME

- fyzická zdatnost
- vhodná znalost polského jazyka
- výborné komunikační schopnosti a příjemné vystupování
- schopnost řešit problémy
- pečlivost a spolehlivost
- ochota pracovat o víkendech a svátcích

Nástup možný od dubna 2023

V případě zájmu a pro bližší informace volejte +420 731 151 654.
Těšíme se na Vaše reakce!

TJ Jiskra Adršpach
hledá

SPRÁVCE sportovního areálu v Horním Adršpachu

Všechny informace o pozici poskytneme zájemcům
ing. Pavel Chalupník, tel.: 723 931 612

Těšíme se na Vaše reakce!

Distribuční místa Adršpašského zpravodaje:

H. Adršpach: Obecní úřad, D. Adršpach: Infocentrum, Zámek Adršpach.

ADRŠPAŠSKÝ ZPRAVODAJ vydává **Obec Adršpach** (IČ: 006 535 60), nákladem 300 výtisků. Odpovědný redaktor: Obecní úřad Adršpach.

Adresa redakce: Obecní úřad Adršpach, Horní Adršpach 128, 549 52 Horní Adršpach. E-mail: starosta@obecadrspach.cz

Za obsah článků odpovídají autoři. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevrací. Tisk: Centrum služeb Broumov s. r. o. - Tiskárna. Adršpašský zpravodaj vychází od března 2011.